

Skønlitteraturen forøger Forbrydelsernes Tal, da er den et tvivlsomt Gode.

I en engelsk Bog priser Rigmænden Lasten: Nydelsen. Kunsten bestaar blot i ikke at overskride den fine Grænse, der skiller mellem Last og Forbrydelse.

Et lastefuldt Menneske kan gaa for en Gentleman, men en Forbryder er stempet. Betragter man disse to fra et aandeligt Synspunkt, da er de to Alen af et Stykke; den lastefulde staa da snarere under den anden, da han gerne er bundfordærvet, hvad Forbryderen ikke altid er.

Nu er det mærkeligt i vore Dage, at vi har Forfattere — og Blade med — som forherliger Lasten, spiller Halvøj med Moralen, men bliver — som „Politiken“ — sædelig rystet over Forbrydelserne, — en ejendommelig moderne Form for Hykler.

Er der dog ikke Aarsagsforbindelse mellem Last og Forbrydelse? Spiren til Forbrydelser lægges i Ungdommen; det bedste Værn for Ungdommen er gode Hjem, men herom siges intet. Derimod har Forfatterne særlig kastet sig over Utugten, og vi skal se, om der ikke er Forbindelse mellem Utugt og Løgn, Utugt og Sædelighedsforbrydelser, Utugt og Ejendomsforbrydelser og Utugt og Mord.

Løgn er ikke saa respekteret som Utugt. Der gives ikke den Forfatter, som ikke med Indignation vil tilbagevise et Angreb for Løgn. Men man glæder sig over at faa de sædelige Værdier gjort flydende. — Det er dog ynkeligt og pjanket at tabe Modet paa Halvvejen — selv om det ikke er let for den højeste Oplysning at faa Grænserne visket ud.

De fleste moderne Forfattere er dog enige om, at Løgn er af det onde, men de undersøger ikke, om der ikke skulde være Forbindelse mellem Løgnen og Utugt. — Det er jo da ikke rimeligt, at trofaste Ægtefolk har Brug for Løgn; først naar en utro Mand skal skjule Sandheden for sin Kone, har han Brug for Løgnen.

En af vore Forfattere: Peter Nansen — der, som den erfarne Mand, taler med Myndighed, — har i sine Bøger vist, hvorledes de utro Forhold drager Løgnen efter sig. Moralen er: en Kvinde, der er utro, er saa fuld af Løgn, at det ikke nytter at aabne Mandens Øjne for Forholdet — der er intet at stille op med hende. P. Nansen er her kommen til at aflegge et ufrivilligt Vidnesbyrd om, at Utugt og Løgn staa i Forbindelse med hinanden. Sandhedens Logik siger da, at dersom Løgn er foragtelig, hvad P. Nansen jo dog har antydnet i en Avis, og dersom der er Forbindelse mellem Utugt og Løgn, saa er Utugt ogsaa foragtelig.

Samme Forfatter har i „Marie“ — ganske mod Sædvane — haft en Idé, en original Idé, der viser os nye Synspunkter: „gennem de mange til en“.

— Han kaster sig ind i løsagtige Forhold, hun bliver offentlig — og de realiserer Idealet.

For nogle Aar siden havde vi en stor Sædelighedsforbrydelse her i Byen. En Saullet havde begyndt at praktisere Principet: gennem de mange til en, men saa blev han nappet af Politiet.

Det var maaske beklageligt, at han blev stoppet, inden han naaede til „den ene“, men det viser jo, at denne Vej ikke er ganske farefri. Et aandeligt Slægtskab mellem Saullets Praksis og P. Nansens Teori er der jo, men Saullets Vanskæbne fordunkler P. Nansens Teori. Denne Vej gaar ikke altid til Kærlighedslykke — men kan gaa om ad Tugthuset til. —

Den, der kommer ind paa et løstagtigt Levned, er udsat for at komme i Pengeforlegenhed. Dyden har — foruden alle sine andre Egenskaber — ogsaa det Fortrin frem for Lasten, at den er billigere. Lasten kan ikke godt anbefales til de ubemidlede.

Millionærsønnen har den ubegrænsede Kredit. Handelsmedhjælperen kan meget snart komme til at staa over for Valget: et moralsk Levned eller — Principalens Kasse. — Lasten er upaatvivlelig en medvirkende Aarsag til de mange Tyverier fra „Kasserne“.

Den Lastforherligelse, som Skønlitteraturen bringer, maa nødvendig bidrage til at udvikle de slette Egenskaber.

Det er kun mærkeligt, at saa mange anstændige Familier finder sig i at faa sendt uanstændige Bøger ind ad Døren.

Enhver anløben Bog burde sendes tilbage.

Endelig kan vore Dommere give meget interessante Oplysninger, om der er Aarsagsforbindelse mellem Utugt og Mord.

Forfatteren Jakob Hansen har i en Jeg-Novelle — som heldigvis ikke jeg har læst — fortalt, hvorledes en Mand skaffer en Kvinde af Vejen, naar hun bliver ham til Besvær. Hun kan ikke bære sin Skam og vil derfor tage Livet af sig. Dette Forsæt bestyrker han hende i, men paa en saa fin Maade, at hun ikke forstaaar, at det for ham kun kommer an paa at blive hende kvit. — Det er vel ikke mange, der vil begejstres for det Kærlighedsforhold, her er skildret — hvor Vejen kun gaar fra det humane til det bestialske, — men hvor blottet for Aand maa dog den Bevægelse være, hvor ikke en eneste har prøvet at undersøge den — Humanitet, som har givet sig til Kende i denne Bog. De lumpneste og mest bestialske Tanker — der vidner om en sjælden dyb og gennemgribende Sjælsraahed — har der fundet Udtryk, og det viser, hvad den moderne Retning bærer i sit Skød. At denne Retning og „Politiken“ vil gøre Indrømmelser hertil, og de kan indrømme det ganske stille, enten ved at tie eller gøre Grin dermed, — det imødeser vi nu med spændt Interesse.“

A. J.

En Berigtigelse.

Der er fra Arbejderkvindernes Side rettet en Anke imod os i Anledning af Referatet fra „Kvindelig Fremskridtsforening“s Møde om Fabrikloven. Man finder Referatet partisk — det giver ikke „Stemningen“. Det

har fra vor Side ikke været Hensigten at give et „farvet“ Referat, og vi benytter Lejligheden til at indrømme at vi har gjort os skyldige i den Fejltagelse at anse en kvindelig Typograf og en kvindelig Cigararbejderske som Repræsentanter for Arbejderkvindene.

Af virkelige „Repræsentanter“, der udtalte Betænkkeligheder ved Beskyttelseslovsforslaget for den voksne Kvinde, kan kun nævnes een: Fru Olivia Nielsen, Formand for „Kvindelig Arbejderforbund“.

Hvad Mødets „Stemning“ angaar, da maa vi bemærke, at det hovedsagelig var de ærære Talere, der særlig henholdt sig til Paragraf 7, som henimod Mødets Slutning fremkaldte den Stemning, man har ønsket at finde i vort Referat. Men om denne Paragraf 7, blot den faar en lille Tilføjelse om Erstatning —, hersker der jo den skønneste Enighed mellem os alle — og dette fremhævede vi netop i Begyndelsen af nævnte Referat.

Pladshensyn bidrager undertiden til, at et Referat maa begrænses mere end ønskeligt er. — Men deraf følger jo ikke, at man af Partihensyn giver falske Fremstillinger; — og at dette ikke har været Hensigten fra vor Side, tror vi bedst at kunne vise ved at bede Arbejderkvindene selv tage til Orde i Bladet, hvor de mener sig forurettede.

Vi har saa meget lettere ved at gøre det, som Arbejderkvindene her viser sig saa upartiske, at de uopfordret siger, „at „Social-Demokraten“s Referat fra samme Møde var et meget daarligt Referat.“

A. J.

Bog anmeldelse.

Dansk Kvindeforening til Dyrenes Beskyttelse

har prisbelønnet en Afhandling om „Dyrebeskyttelsen i Opdragelsens Tjeneste af Anton Andersen, som vi herved henleder Opmærksomheden paa.

Forfatteren har sikkert Ret, naar han siger: „Dyrplageri er demoraliserende. — I Spanien, hvor man vedblivende har beholdt de fordømmelige Tyrefægtninger, er Folket blevet demoraliseret. — Det er naturligt, at de raa Dyrekampe maa bidrage meget til at dæve de gode og milde Følelser i Menneskehjertet og til at fremkalde Grusomhed i Stedet. — Alene det at være Vidne til Slagtningsscener kan virke uheldigt paa Børn, hvad der kan nævnes mange Eksempler paa. — Det er ogsaa paa det klareste godtgjort, at der kan paavises en nøje og skæbnesvanger Forbindelse mellem Dyrplageri og Forbrydelse.

— Dette bør man ikke være ligegyldig for.

Men lader det sig saaledes paavise, at Grusomhed mod Dyr fører til Grusomhed mod Mennesker, da bør Forældre og Opdragere have et vaagant Øje med Børnene, der ofte af Naturen kun har ringe Medlidenhedsfølelse og egentlig, som Spilger me-

ner, er smaa Barbarer eller maaske dog rettere Egoister. De maa derfor saa tidligt som muligt vejledes til Kærlighed mod Dyreverdenen. Man maa søge at vinde deres Sind for alle Skabninger og se at udvikle en dyb Medfølelse med alt levende. Det er en betydningsfuld sædelig-religiøs opgave, der ikke bør afvises. Man kan dog umulig forlange Frugt, naar man ikke nedlægger Sæd og skaber Betingelser for dens Vækst.“

Forfatteren vender sig derefter særlig til Lærere og Lærerinder og ønsker, at „der maa findes mange varmehjertede Lærere, der vil indpode deres Lærlinge Agtelse for Barmhjertighedens Lov.

Vi anbefaler „Kv. og S.“s Læsere at gøre sig bekendt med denne lille Afhandling, der — om den end ikke kan frakendes en vis Bredde i Fremstillingen — dog vil læses med Interesse.

A. J.

En Kvindernes Udstilling i London.

Dansk Kvinderaad har med største Beklagelse set et Avertissement i et herværende Blad, i Følge hvilket der i Forbindelse med den Udstilling af Kvindearbejder, der agtes afholdt i London i Sommer, skal afholdes en international Udstilling af skønne Kvinder.

Denne „Afdeling“ af Udstillingen har været *Dansk Kvinderaad* fuldstændig ubekendt, den omtales ikke i mindste Maade i de Papirer, vi har faaet tilstillede fra det britiske Konsulat, og hvori der som Æreskomité nævnes en hel Række af de mest ansete engelske Damer. Hvis det imidlertid forholder sig, som det efter det omtalte Avertissement ser ud til, vil *Dansk Kvinderaad* selvfølgelig ikke kunne have mere med denne Sag at gøre og kan kun beklage den Ulejlighed, den allerede har forvoldt os selv og andre.

Vi har straks skrevet til England for at udbede os nærmere Forklaring, og indtil vi faar Svar paa vore Forespørgsler, indstiller vi fuldstændig vort Arbejde for Udstillingen.

Bestyrelsen for
Dansk Kvinderaad.

Konflikt

mellem kvindelige Arbejdere og deres Arbejdsgiver.

Der er atter Strejke paa Simon Olesens Trikotagefabrik. Som bekendt er denne en af de største i København og efter Dagbladenes Beretninger er den fornylig gaaet over til et Aktieselskab med en Kapital af 750,000 Kroner.

Der er Anledning til at skænke denne Strejke mere end almindelig Opmærksomhed. I Følge Tekstilarbejdernes Formand: Hr. J. J.

Af Forfatterinde

Henriette Nielsens

literære Efterladenskaber er os velvillig overladt følgende smaa Lejlighedsdigte:

Til en ung Venindes Fødselsdag.

Jeg mindes i Dag Dig fra grønneste Vaar,
Saa buttet, saa hvid og saa rød,
Med det skælmske Smil om din Barne-mund
Og Munden saa struttende rød.

Jeg husker Dig siden med Bøger i Rem,
Med Lærdommen spøjte ej Du.
Fast Smilet blev glemt, kun en lykkelig Stund
Os røbed', det var der endnu.

Saa blev Du da færdig, stod rustet som faa
Med alt hvad i Tiden sig bærer;
Men hvor var nu Barnet med Smilet om Mund
Og med Skælmeriet fra før?

Var da Smilet lagt hen under Lukke og Laas?
Vil Naturen ej øve sit Spil?
Selv til Kummerens Bo finder Smilet sin Vej.
Du har vist det, endnu er det til.

Min Klit.

Saa har jeg Dig endnu, min kære Klit,
Og just som i Barndommens Dage.
I Dit bløde Sand vi os boltred saa tit.
En Legeplads uden Mage.
Lig et oprørt Hav, som en Troldoms-magt
Har stivnet Bølge for Bølge.
Her ligger Du end, lige vild og stor,
En Ørken — jeg vil det ej døgle.

Men hvor jeg dog elsker Dit hvide Kompleks,
Dit Virvar af Dale og Bakker!
Og vil Kulturen Dig sætte i Ex,
Jeg siger for mig: „Nej, jeg takker!“
Du vækker igen min gamle Lyst,
Hver Gang, jeg Dig overskuer,
Jeg kaster mig til Dits varme Bryst
Og faar mig et Solbad, der duer.

Men tror Du, det altid bliver som nu?

Ak, nødigt jeg spaar Dig ilde.
Men Tiderne — Tiderne, kære Du!
Nu kan man ej ret med det Vilde.
Har Du hørt? det skal være mere end Snak,

Plantøren kan ventes fra Staden,
Med Planter og Vækster og Sibensak,
Vil nok gøre Mirakler med Spaden.

Ja er Du ved dette ej glad're end jeg,
Saa vis ham straks, hvad Du mægter,
Rejs Stormen, hæv Sandet, strit imod, vær sejt.
Husk for Din Frihed, Du fægter!

Du taale at tvinges af mørken Skov.
Og om Dine lyse Tinder
Med det herlige Syn over Vestervov-vov

Et Naaletræshegn man vinder.

Du bytte Din hvide Uskyldighedsdragt,
Vist baaren fra Gud skabte Kloden,
Med en paatvungen Pynt ved Kultu-rens Magt,

En afstivet Dragt efter Moden!
Nej, Du protesterer, det er ærligt Spil,

Brug de Kræfter, Naturen gav Dig,
Fred har man ej længer end Naboen vil,
Paa en Frihedens Kamp belav Dig!

Her er ikke Tale om Kugler og Krudt,
Ej om Strand- kun om Sandbatterier,
Kun med reneste Sand bliver Fjenden beskudt!

Er det Din Skyld om Øjnene svier?
Det gælder jo kun hver fjendtlig Gæst,
Der møder med Hakke og Spade,
Og huer ham ikke Naturens Protest,
Han vælger et andet Stade.